

Metropolitan police district og $1\frac{3}{4}$ paa City police district. I sidstnævnte udgjør Befolkningen 75,000, i førstnævnte næsten 4 Millioner. De beboede Huses Antal er henholdsvis 9,305 og 519,489. Politistyrken henholdsvis 785 og 9,927 Mand. Omnibussernes Antal er 1400, Hyrevognenes 8,108. Da hver Omnibus gennemsnitlig har 6 Heste og hver Hyrevogn 2, bliver der altsaa omtrent 25,000 Heste til deres Betjening. I 1872 solgtes der paa Metropolitan Cattle Market i Alt 1,803,500 Stk. levende Kvæg.

John Stuart Mill har ogsaa i sit Testamente givet Bevis paa den Varme, hvormed han omfattede Kvindesagen. Han har nemlig testamenteret 3000 L. St. (27,000 Rd.) til det Universitet i Storbritanien, der først aabner Adgangen for Kvinder til at tage Examinen; derhos skal der tilfalde samme Universitet endnu en Kapital paa 3000 L. St., for hvilken der skal oprettes Stipendier til Bedste for kvindelige Studerende. Fremdeles har Mill testamenteret 500 Pund (4500 Rdl.) til Samfundet for Dyrplageris Forebyggelse og en lige saa stor Sum til the Land Tenure Reform Association. Hans og hans Kones Familie tilfalder der 9000 L. St. — Hvad der er særlig karakteristisk, er Bestemmelsen om Eftertryksretten til Mills Skrifter. Denne overdrages til John Morley, Fortn. Reviews bekjendte Udgiver, og den skal benyttes til at understøtte et Tidsskrift, der skal staa aabent for alle Parter, og hvor alle Meninger maa forsvares; men hvor tillige Anonymitet skal være forbudt.

Pengemarkedet.

Kjøbenhavn d. 15de September 1873.

De gunstige Symptomer, Børserne begyndte at fremvise i August, vare ikke af lang Varighed, og den indtraadte Hausse afløstes kun alt for hurtigt af en overvejende Baisse. Navnlig gjaldt dette for Tysklands Vedkommende, hvor Markederne i det Hele frembød et lidet glædeligt Syn. — I London vare

Forholdene vel bedre, og Banken nedsatte i Slutningen af August sin Diskonto til 3 pCt.; men dette Skridt blev i høj Grad dadlet, og «Economist», der ligefrem betegnede det som letsindigt, blev ikke træt af stadig at tilraade en Forhøjelse, bl. A. paa Grund af Udtagelse af Guld fra Banken til New York og paa Grund af den fornyede Efterspørgsel efter ædle Metaller til Tyskland. Bladets Advarsler vare imidlertid frugtesløse. — Fra New York kom der foruroligende Rygter om en uhyggelig Guldagiospekulation. Det hed sig derhos, at Skatkammerets Statusopgjørelser vare falske, og der rettedes de mest nærgaaende Beskyldninger mod Finanssekretæren for et utilladeligt Maskepi med visse Børsspekulanter. Dette havde dog nærmest Karakteren af Rygter. — Fra Italien kom der meget slette Efterretninger om det derværende Pengemarked. I Rom vare Forholdene meget trykkede og i Turin rasede en betydelig Handelskrise, der var fremkaldt af den vildeste Børssvindel.

Medens Forholdene saaledes paa adskillige Steder i Udlandet vare temmelig foruroligende, gik Alt i Danmark sin vanlige rolige Gang. Af Aktieforetager blev her, foruden Dampskibsselskabet «Kina», bragt et mere betydeligt i Markedet af Handelsbanken, nemlig «De forenede Oplagspladser og Værfter i Kjøbenhavn». Foretagendet, der dog var Gjenstand for nogen forskjellig Kritik, mødte en gunstig Modtagelse, idet Kapitalen overtegnedes med c. 50,000 Rd. Aktiekapitalen er fastsat til 1800,000 Rdl.

Den vigtigste Begivenhed i Frankrig er den under 5 September stedfundne Udbetaling til Tyskland af den sidste Rest af de berømte fem Milliarder. Paa et andet Sted i Tidsskriftet er Bambergers Bemærkninger om Tyskland og de fem Milliarder gjengivet. Som et Supplement hertil skulle vi her gjøre nogle Bemærkninger om **Frankrig og de fem Milliarder**, et Spørgsmaal, der har fundet en interessant om end vel dristig Behandling i en Artikel af den bekjendte franske Økonom, Vict. Bonnet.

Ved at forlange en Krigserstatning paa fem Milliarder havde Tyskland stillet Frankrig en kolossal finansiel Opgave,

hvis Mage Historien ikke kjender. Vel er Frankrig i Besiddelse af næsten udtømmelige Rigdomskilder; men for det Første skulde der ikke overføres til Tyskland en Kapital paa 5 Milliarder i en hvilken som helst Form, men en saadan Kapital i Metaller eller Værdipapirer; og for det Andet skulde denne Betaling præsteres i et urimeligt kort Tidsrum. Som paavist af Bamberger kunde der ikke være Tale om en fuldstændig Kontantbetaling, — om ikke af andre Grunde, saa fordi en saadan vilde have slugt næsten hele Frankrigs Metalforraad (henved 6 Milliarder Fres.), og saaledes uundgaaelig have fremkaldt den mest forfærdelige Finanskrisse, hvis det overhovedet havde været muligt at vriste Metallet fra Folk. Men en delvis Kontantbetaling fandt der faktisk Sted. Hvor meget Metal der er gaaet ud af Landet til Betaling af Milliarderne, — derom ere Meningerne meget delte. Nogle angive 1200 Millioner Fres., Andre meget mindre. Saa meget er dog vist, at der fra Statskammeret er udgaaet 4 à 500 Millioner. Ikke des mindre er Frankrigs Metalforraad den Dag i Dag ingenlunde blevet formindsket; efter Toldopgjørelserne indførtes der i 1872 endog 67 Millioner mere, end der udførtes. Nu ere disse Opgjørelser ganske vist ikke fuldt paalidelige; men Bonnet vover dog at paastaa, at Frankrigs Metalforraad, trods de fem Milliarder, snarere er steget end aftaget.

Bonnet er af den Mening, at Frankrig for en væsenlig Del har sit store Metalforraad at takke for, at Krigserstatningens Udbetaling ikke har paaført det nogen finansiell Rystelse. «England», siger han, «vilde med sin Metalbeholdning paa kun 2½ Milliard aldrig kunne have betalt en Erstatning paa fem Milliarder, og hvis det havde ophævet Bestemmelserne i Akten af 1844 om Seddeludstedelsen, vilde det ikke have kunnet drive Seddeludgivelsen saa vidt som vi, og dog bevare Sedlernes Parikurs. Skjønt England i det Højeste har tjent som Mellemmand ved Betalingen af de Vexler, vi have givet Tyskland, saa har dette Forhold dog været tilstrækkeligt til at ryste dets Marked; det er ikke længe siden, at Diskontoen var 7 pCt., og hvert Øjeblik er der pludselige Forandringer. Dette kommer af, at

Krediten altid er lidt prekær, naar den monetære Grundvold, hvorpaa den hviler, er saa snæver. Det, der har frelst Frankrig, er næst Landets store Rigdom og den store Evne til at spare, der findes her, paa den ene Side den Frihed, hvormed vor første Finansinstitution har kunnet iværksætte sin Seddeludstedelse, og paa den anden Side vort betydelige Metalforraad. Disse to Omstændigheder have i Forening gjort os det muligt at holde Stand under en Situation, hvortil Historien ikke kjender noget Tilsvarende.»

Frankrig har altsaa kun for en ringe Del benyttet sit forholdsvis store Metalforraad ved Betalingen; det har for en endnu mindre Del betalt med Varer, og det har saaledes for den aldeles overvejende Dels Vedkommende været henvist til Krediten i dens forskjellige Former. Men herved har det ogsaa set sig i Stand til at iværksætte Betalingen paa en saa lempelig Maade, at de fem Milliarder langt mindre have afficeret det betalende Frankrig end det modtagende Tyskland. Nu maa man imidlertid ingenlunde tro, at Frankrig kan hvile sig paa sine Laurbær, fordi det har betalt Tyskland! Ganske vist kan Tyskland ikke forlange mere: men Frankrig har ikke faat de fem Milliarder til Foræring; det har laant dem, og det skal betale dem tilbage. Derfor kan det siges, at Frankrig, uagtet det har udredet Tyskland, hvad det skyldte det, i Virkeligheden ikke er kommet noget stort Skridt videre. Det har faat sit Territorium rømmet; men det er ligesaa gjældbetyngt som nogensinde.

De fem Milliarder tyng fremdeles paa de franske Finanser. Derhos skal den franske Bank have sine Forskud erstattede, og der skal svares Rente af de store Laan fra 1870, Laanene Magne og Morgan. Endvidere er der en Mængde andre Udgifter, der skrive sig fra Krigen. Alt dette løber maaske op til andre fem Milliarder. Der er ingen Tvivl om, at Frankrig kan bære, ja endog til Dels befri sig fra disse Byrder; thi det antages, at Landets aarlige Indkomst beløber ikke mindre end 18 til 20 Milliarder. Heraf udgjør Renten af Gjælden kun 5 pCt. Det franske Budget er paa omtrent 2 Milliarder, med andre Ord kun en Tiendedel af Nationalind-

komsten. Efter Dudley Baxters Opgivelse udgjorde det engelske Budget i 1815 18 pCt. af Nationalindkomsten; ikke des mindre have Englænderne siden den Tid afbetalt betydelige Summer paa deres Gjæld, og have i det Hele forbedret deres finansielle Stilling i en overordenlig Grad. Saa er der da vel heller ikke nogen Tvivl om, at det rige Frankrig kunde gjøre det Samme. Et andet Spørgsmaal er det, om det faktisk gjør det. Bonnet paaviser meget rigtigt, at der i saa Henseende er nogen Fare.

Efter Bonnets Mening har den franske Regjering begaaet en stor Fejl, da den laante de fem Milliarder. Den skulde have skaffet dem tilveje ved Annuiteter, som den havde været forpligtet til at betale tilbage efter et mer eller mindre kort Tidsrum. Derved var Amortisationen bleven obligatorisk, hvorimod den nu, da Regeringen har laant i vedvarende Renter, kun er fakultativ. Bonnet kjender sine Landsmænd, og han forudsiger, at naar først Banque de France har faaet sine Forskud dækkede, saa vil Folk ikke mere bryde sig om Amortisationen. Man vil paastaa, at det er meget bedre at formindske Skatterne end at betale en Gjæld tilbage, paa hvilken Ingen tænker. Paa hvilken Ingen tænker — — det er netop Ulykken, og den Tid kan maaske komme, da man paa en mindre behagelig Maade bliver mindet om den. Ved at afdrage paa Gjælden vil Frankrig baade forbedre sin fremtidige og sin nuværende Kredit. «Var man sikker paa», siger den oftnævnte Forfatter, «at Gjælden til Banque de France efter Bestemmelsen vilde blive tilbagebetalt med 200 Millioner Fres. om Aaret, og at der dernæst vil blive anvendt mindst 150 Millioner til Afdrag paa den øvrige Gjæld, vilde vor Kredit derved vinde en øjeblikkelig og maaske meget betydelig Forbedring. Lad os antage 1 pCt., — 1 pCt. paa Transaktioner til et Beløb af mindst 100 Milliarder om Aaret giver en Profit paa en Milliard; og saa have vi ikke medregnet den uhyre Indflydelse, en Nedsættelse af Rentefoden har paa alle Forretninger. Det er dog nok værd at tænke lidt herpaa, og naar man finder Folk, der allerede nu, inden at Banken er dækket, bestride Nyttens af at amortisere, eller i alt Fald den Maalestok, hvorefter det sker,

maa man virkelig blive aldeles forvirret over den økonomiske Uvidenhed, der hersker i dette Land. Der er under de nuværende Omstændigheder ikke nogen nyttigere Forholdsregel end at vedblive med Amortisationen, selv om den skulde kræve de største Ofre; thi den vil altid ved at forbedre Krediten give meget meget mere, end den vil koste.»

At Frankrig er i Stand hertil, derom kan der næppe være nogen Tvivl. Frankrig har Evnen til at forbedre sin finansielle Stilling. Har det ogsaa Viljen?

Nationalekonomisk Forening

afholdt Torsdagen d. 25 September sit første Møde i Saisonen 1873—74. Forhandlingerne, der lededes af Statsrevisor Gad, drejede sig om Forholdet mellem Kapital og Arbejde og om Økonomiens Methode, eller maaske rettere om den af D'Hrr. Docent Dr. phil. Julius Petersen og Direktør Bing i Tidsskriftets 4—5 Hefte meddelte Afhandling. Diskussionens Indleder

Dr. phil. Julius Petersen bemærkede, at han var kommen her i den Formening, at der skulde diskuteres om Frihandelens Indflydelse paa Arbejdslønnen. Nu havde man imidlertid valgt et andet Emne. Herved havde han vundet og tabt, — vundet, fordi han særlig havde sat sig ind i det nu valgte Emne; tabt, fordi han havde forberedt sig paa det andet. — Da han i Forening med Direktør Bing havde udviklet sine Anskuelser temmelig udførligt, skulde han her indskrænke sig til nogle korte Bemærkninger. — Der var sagt ham, at Afhandlingen var vanskelig at forstaa. Saaledes havde Økonomerne beklaget sig over Mathematiken deri. Taleren skulde villig indrømme, at denne frembød visse Vanskeligheder. Men da de i Artiklen opstillede Regninger vare ganske simple, saa forekom det ham, at man dog nok turde tiltro Forfatterne at have udført dem rigtigt. Det Væsenlige i Afhandlingen var imidlertid Angrebet paa Økonomiens Methode og Forslaget til en ny. De Betragtninger over den rationelle Arbejds løn, hvormed Artiklen begyndte, skulde kun tjene som en Anvendelse af den forsvarede Methode; thi det var paa denne at det kom